

Терміни з туризму та рекреації

А Б В Г Д Е Є Ж З И І К Л М Н О П Р С Т У Ф Х Ц Ч Ш Щ Ю Я

Територіально-рекреаційний комплекс – форма територіальної організації господарства, що розвивається в процесі взаємодії рекреаційної та інших видів економічної діяльності на компактній території, що має специфічні соціально-економічні та природні характеристики.

Територіальна рекреаційна система – суспільно-географічна система, що складається із взаємопов'язаних підсистем (природні та культурні комплекси, інженерні споруди (технічні системи), обслуговуючий персонал, орган управління, засоби комунікації та зв'язку, рекреанти), характеризується функціональною і територіальною цілісністю, діяльність якої спрямована на забезпечення рекреаційного (оздоровчо-лікувального) ефекту.

Територіальна організація рекреаційного господарства - комплекс соціально-економічних й організаційно-управлінських заходів, спрямованих на підвищення економічної, соціальної, екологічної ефективності рекреаційного господарства на певній території з метою забезпечення оптимальності його функціонування в системі "економіка — природа — соціум"; відкрита система взаємопов'язаних та взаємообумовлених компонент-них, територіальних та управлінських елементів рекреаційного гос-подарства різних ієрархічних рівнів. Рекреаційна господарська діяльність.

Транзитний проїзд - в'їзд іноземця або особи без громадянства в Україну з однієї держави, переміщення в межах визначеного у проїзному квитку часу (а в разі відсутності квитка - строку, фактично необхідного для перетинання території України на відповідному виді транспорту) через територію України та виїзд за її межі до іншої держави.

Три "L" - (сленг; від перших літер англ. слів landscape — ландшафт, lore — традиції, leisure — дозвілля) — образна назва концепції розвитку туризму в XXI ст., яка орієнтується на подорожі у "дику" природу або сільську місцевість й опирається на принципи сталості. Зелений сіль-ський туризм, подорож, принци-пи сталого розвитку

туризму.

Три "S" - (сленг; від перших літер англ. слів sea — море, sun — сон-це, sand — пісок) — образна назва концепції масового пляжно-ку-пального туризму; відповідник українського сленгового поняття "матрацний" туризм.

Трансфер — доставка туриста від місця прибуття, розташованого поза межами перебування (аеропорт, гавань, залізнична станція) до місця розміщення, де він буде проживати і назад. Фактично поняття "трансфер" включає будь-які перевезення туриста в межах туристичного центру.

Тур - 1. туристська подорож за обраним маршрутом з визначеними метою, терміном, комплексом послуг. В організованому туризмі - первинна продаж-на одиниця комерційного туристського продукту (див. ІНКЛЮЗИВ-ТУР, ПЕ-КИДЖ-ТУР, СЕКС-ТУР, СУПЕРТОЧКА-ТУР, ШОП-ТУР). 2. туристична організована подорож із певною метою, за розробленим маршрутом у встановлені терміни із заздалегідь обумовленим набором послуг.

Тур комбінований — тур, який поєднує в програмі обслуговування елементи тематичного, похідного й фізкультурно-оздоровчого маршрутів. Також — траса туристичної подорожі, яка містить у собі елементи лінійного, кільцевого й радіального маршрутів у тій чи іншій комбінації, або поєднання різних транспортних засобів, відмінної за окремими ділянками категорії надання транспортних послуг.

Тур тематичний — тур з переважанням у програмі екскурсійного обслуговування, занять пізнавальної спрямованості (оглядові й тематичні екскурсії, відвідування музеїв, фольклорних свят, вивчення мови тощо).

Туризм — форма масового подорожування та відпочинку з метою ознайомлення з

навколишнім середовищем; характеризується екологічною, освітянською та ін. функціями.

Туризм - тимчасовий виїзд особи з місця постійного проживання в оздоровчих, пізнавальних, професійно-ділових чи інших цілях без здійснення оплачуваної діяльності в місці перебування.

Турист - особа, яка здійснює подорож по Україні або до іншої країни з не забороненою законом країни перебування метою на термін від 24 годин до одного року без здійснення будь-якої оплачуваної діяльності та із зобов'язанням залишити країну або місце перебування в зазначений термін.

Турист - відвідувач, мандрівник, візитер — особа, яка подорожує і перебуває у місцях, що знаходяться за межами її звичного життєвого середовища терміном не менше від 24 годин і не більше від 12 місяців із будь-якою метою, окрім діяльності, яка оплачується з джерел у місцях перебування; особа, яка по-дорожує заради задоволення, розваг, оздоровлення або з цікавості. Термін уперше почали використовувати в Англії з 1800 р. У франц. мові це поняття запровадив письменник Стендаль (Анрі Марі Бейль), опублікувавши у 1838 р. есе "Спогади одного туриста".

Туристи активні - різномісна (гетерогенна) група, що об'єднує представників різних соціальних прошарків і характеризується середнім рівнем прибутків (технічні працівники, висококваліфіковані робітники, службовці та ін). Відрізняються збалансованістю особистих потреб і економічних можливостей, деякою свободою культурного, фінансового та іншого вибору. Ця категорія виділилась в 60-ті рр., але нині значно змінила напрямок своєї туристської активності (замість Балеарських островів "активні" туристи надають перевагу мандрівкам у межах своїх країн або ще раз відкривають міста Європи).

Туристична галузь - об'єднує юридичних та фізичних осіб, які створюють і реалізують споживачам специфічний комплексний ринковий туристичний продукт – тур, а також надають екскурсійні та інформаційні послуги туристам.

Туристичне країнознавство – галузь науково-практичних знань, складова частина

комплексного країнознавства. Поряд із фізико-географічним, етноконфесійним, історико-культурним, політичним, соціально-економічним, екологічним, медичним країнознавством належить до ряду часткових, галузевих "країнознавств". Предметом дослідження є рекреаційно-туристичне середовище окремих країн чи історико-географічних регіонів. Рекреаційно-туристичне середовище країни/регіону.

Туристичне краєзнавство – галузь науково-практичних знань, спрямована на вивчення взаємо-зв'язків природних і соціальних явищ рідного краю (малої Батьківщини) з науковою, навчальною, ви-ховною, пізнавальною і практичною метою засобами туризму; складова частина краєзнавства.

Туристичні оператори (туроператори) - юридичні особи, створені згідно із законодавством України, для яких виключною діяльністю є організація та забезпечення створення туристичного продукту, реалізація та надання туристичних послуг, а також посередницька діяльність із надання характерних та супутніх послуг і які в установленому порядку отримали ліцензію на туроператорську діяльність.

Туристичні агенти (турагенти) - юридичні особи, створені згідно із законодавством України, а також фізичні особи - суб'єкти підприємницької діяльності, які здійснюють посередницьку діяльність з реалізації туристичного продукту туроператорів та туристичних послуг інших суб'єктів туристичної діяльності, а також посередницьку діяльність щодо реалізації характерних та супутніх послуг і які в установленому порядку отримали ліцензію на турагентську діяльність.

Турагент- роздрібна туристська фірма, що займається реалізацією турів, що організуються оптовими туристськими фірмами, а також продажем споживачам окремих туристських послуг (транспортних квитків, екскурсій тощо).

Туристичний бізнес вид підприємницької діяльності з виробництва послуг та товарів туристичного призначення, які реалізуються на туристичному ринку з метою отримання прибутку.

Туристичний каркас території – сукупність точкових (дискретних) й ареальних елементів територіальної структури рекреаційної системи (пункт, центр, вузол,

агломерація) у межах певного регіону і транспортних магістралей, що їх з'єднують. Опорний туристичний каркас.

Туристичний пакет – це основний (обов'язковий) комплекс послуг, що надаються під час подорожі за індивідуальним або груповим планом, який має серійний характер, пропонується в широкий продаж. Туристичний пакет включає чотири обов'язкових елементи:
туристичний центр, транспорт, послуги розміщення, трансфер.

Туристичний продукт - попередньо розроблений комплекс туристичних послуг, який поєднує не менше ніж дві такі послуги, що реалізується або пропонується для реалізації за визначеною ціною, до складу якого входять послуги перевезення, послуги розміщення та інші туристичні послуги, не пов'язані з перевезенням і розміщенням (послуги з організації відвідувань об'єктів культури, відпочинку та розваг, реалізації сувенірної продукції тощо).

Туристичний ринок – це система відносин, сформована попитом (турист) і пропозицією (індустрія туризму) щодо формування та споживання туристичного продукту.

Туристичний маршрут – це завчасно спланована траса послідовного пересування туристів між географічними пунктами, які відвідуються протягом певного періоду з метою отримання послуг, як передбачених програмою обслуговування, так і додаткових: розміщення, харчування, екскурсійне обслуговування, спортивні, видовищні, соціальні заходи тощо. Вихідною та кінцевою точками маршруту служать пункти початку й закінчення подорожі.

Туристичний центр - 1) елемент територіальної структури туристичної індустрії – поселення, в якому розміщено кілька туристичних закладів; 2) місце відпочинку туриста, яке об'єднує усі його рекреаційно-туристичні можливості: природні, культурно-історичні, екологічні, етнічні, соціально-демографічні, інфраструктурні.

Туристська зона - територіально-туристське утворення, яке об'єднує окремі туристські регіони, райони, вузли, комплекси, центри. Забезпечує проведення кількох циклів рекреаційних занять (пізнавального, оздоровчого, спортивного);

ландшафтно-планувальне утворення, яке організується в районах найбільшого зосередження туристських ресурсів і попиту на них.

Туристський вузол - територіально-туристське утворення комплексного характеру, сукупність пунктів та центрів, об'єднаних спільністю транспортно-географічного положення, наявністю рекреаційних ресурсів, певною системою населених пунктів, тісними внутрішніми виробничими та виробничо-технологічними зв'язками (Яремчанський вузол у Карпатах); територіальне зосередження підприємств і установ туризму та відпочинку в одному або декількох територіально суміжних комплексах, які пов'язані виробничо-функціональними зв'язками і туристським обслуговуванням.

Туристсько-рекреаційне природокористування - цілісна система відносин людина (суспільство) – довкілля (природа), які складаються на певному етапі суспільного розвитку в процесі вивчення, освоєння, використання, перетворення, охорони та відтворення природно-ресурсного потенціалу території (акваторії, аероторії) задля задоволення індивідуальних та суспільних рекреаційних потреб

Тур вихідного дня – невеликі за протяжністю (5–25 км) та незначні за складністю туристичні походи й екскурсії протягом вихідних днів кінця робочого тижня (свят), які покликані дати туристу або екскурсанту уявлення про туризм і екскурсії, навички, необхідні кожному для успішного просування й орієнтування на місцевості, про організацію відпочинку та харчування в похідних умовах.